

Test Booklet Code & No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्र.

B**Paper-II****LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE****Signature and Name of Invigilator**

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. ....

(In words)

2. (Signature) .....

(Name) .....

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

MAY - 18216**Time Allowed : 1¼ Hours]****[Maximum Marks : 100****Number of Pages in this Booklet : 24****Number of Questions in this Booklet : 50****Instructions for the Candidates**

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
  - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **50** बहुपर्याय प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
  - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
  - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
  - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ्या/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत**. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खुण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

MAY - 18216/II—B

Library and Information Science
Paper II

ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

<p>1. Packet switching is :</p> <p>(A) A store and forward switching system</p> <p>(B) A circuit switching system</p> <p>(C) An electromechanical switching system</p> <p>(D) A crossbar switching system</p> <p>2. In PRECIS role operator zero is allotted for .....</p> <p>(A) Action</p> <p>(B) Location</p> <p>(C) Object</p> <p>(D) Agent</p>	<p>1. पॅकेट स्वचिंग म्हणजे</p> <p>(A) साठविणे आणि पुढे पाठविण्याची स्वचिंग पद्धत</p> <p>(B) सर्कीट स्वचिंग पद्धत</p> <p>(C) विद्युत-यांत्रिकीकरणद्वारे होणारी स्वचिंग पद्धत</p> <p>(D) क्रॉसबार स्वचिंग पद्धत</p> <p>2. प्रेसीसमध्ये 0 (झिरो) हा रोल ऑपरेटर ..... दर्शवितो.</p> <p>(A) क्रिया</p> <p>(B) स्थळ</p> <p>(C) वस्तू</p> <p>(D) मध्यस्थ</p>
---	---

3. Identify the Dublin Core metadata element that is not related to the content of the resource :

- (A) Title
- (B) Subject
- (C) Creator
- (D) Language

4. Which project is *not* related to INFLIBNET ?

- (A) E-Pathshala
- (B) Vidwan Database
- (C) Integrated e-content portal
- (D) Literature and Archives

5. In Binary number system digit 7 is represented by :

- (A) 101
- (B) 001
- (C) 111
- (D) 100

3. स्रोतच्या आशयाशी निगडीत नसलेला डब्लिन कोअर मेटाडेटाचा घटक ओळखा :

- (A) ग्रंथनाम
- (B) विषय
- (C) निर्माता
- (D) भाषा

4. इन्फ्लिबनेटशी कोणता प्रकल्प संबंधित नाही ?

- (A) इ-पाठशाळा
- (B) विद्वान डेटाबेस
- (C) इन्टिग्रेटेड इ-कन्टेन्ट पोर्टल
- (D) लिटरेचर अँड अर्काइव्हज

5. द्विअंकीय पद्धतीत (बायनरी सिस्टिम) 7 हा अंक ..... ने दर्शविला जातो.

- (A) 101
- (B) 001
- (C) 111
- (D) 100

6. The deep web is :
- (A) The internet
- (B) The part of internet which is hidden from search engine
- (C) Telecommunication signals which are not seen
- (D) Failure in accessing the web pages
7. Hypertext refers to :
- (A) Highlighting of text to catch the attention
- (B) Multilingual text
- (C) Multimedia document
- (D) Connecting electronic pages
8. .... is a means of imposing a degree of structure and order on numerical research data.
- (A) Measurement scale
- (B) Frequency distribution
- (C) Sampling frame
- (D) Parameters

6. डीप वेब काय आहे ?
- (A) इंटरनेट
- (B) सर्च इंजिनमधील इंटरनेटचा अदृश्य भाग
- (C) अदृश्य दूरध्याने सिग्नल
- (D) वेबपेजच्या प्राप्तीमध्ये येणारा अडथळा
7. हायपरटेक्स्ट कशाशी संबंधित आहे ?
- (A) मजकुर लक्षवेधी करण्याकरिता उठावदार करणे
- (B) बहुभाषिक मजकुर
- (C) बहुभाषिक प्रलेख
- (D) इलेक्ट्रॉनिक पाने जोडणीकरिता
8. अंकात्मक संशोधन माहितीवर संरचना आणि क्रम ह्यांची श्रेणी ठरविण्याचे महत्त्वाचे साधन कोणते ?
- (A) मोजमापाच्या पातळ्या
- (B) वारंवारिता वितरण
- (C) नमुनानिवड चौकट
- (D) कार्यक्षेत्रसीमा

9. In which type of research, the phrase “controlled group” is used :
- (A) Historical research
(B) Descriptive research
(C) Survey research
(D) Experimental research
10. Director of Libraries, Maharashtra state was formerly known as :
- (A) Examiner of books and periodicals
(B) Director of public instruction
(C) Examiner of public instruction
(D) Curator of libraries
11. Which term was coined for ‘Mobile library’ by S.R. Ranganathan ?
- (A) Library on wheels
(B) Moving library
(C) Librachine
(D) Locomotive library
9. ‘नियंत्रित गट’ हा शब्दप्रयोग संशोधनाच्या कोणत्या प्रकारात वापरला जातो ?
- (A) ऐतिहासिक संशोधन
(B) वर्णनात्मक संशोधन
(C) सर्वेक्षणात्मक संशोधन
(D) प्रयोगात्मक संशोधन
10. महाराष्ट्र राज्यात ग्रंथालय संचालकास पूर्वी काय संबोधित होते ?
- (A) ग्रंथ आणि नियतकालिके यांचा परीक्षक
(B) सार्वजनिक सूचना संचालक
(C) सार्वजनिक सूचना परीक्षक
(D) ग्रंथालय अभिरक्षक
11. एस. आर. रंगनाथन यांनी खालीलपैकी कोणती संज्ञा फिरते ग्रंथालयाकरिता वापरली आहे ?
- (A) चाकांवरील ग्रंथालय
(B) फिरते ग्रंथालय
(C) लिब्राचीन
(D) चलित्र ग्रंथालय

12. The concept of self renewing library was introduced by :

- (A) Atkinson
- (B) Drucker
- (C) Gantt
- (D) McGregor

13. Institutional repositories are often referred to as :

- (A) Digital libraries
- (B) Consortia
- (C) Warehouses
- (D) Virtual libraries

14. Prenatal cataloguing implies :

- (A) Co-operative cataloguing
- (B) Interlibrary loan
- (C) Centralised cataloguing
- (D) Co-operative storage

12. स्वतः न्यूनतम होणाऱ्या ग्रंथालयाची संकल्पना कोणी मांडली ?

- (A) अँटकिन्सन
- (B) ड्रुकर
- (C) गॅट
- (D) मॅकग्रेगर

13. संस्थेचे भांडार पुष्कळदा कशास संबोधिले जाते ?

- (A) डिजिटल ग्रंथालय
- (B) कन्सोर्शिया
- (C) वेअरहाउसेस
- (D) आभासी ग्रंथालय

14. प्रकाशनपूर्व तालिकीकरण पुढीलपैकी काय सूचित करते ?

- (A) सहकारी तालिकीकरण
- (B) आंतरग्रंथालयीन देवघेव
- (C) केंद्रिय तालिकीकरण
- (D) सहकारी भांडार

15. Which of the following Acts is chronologically the earliest Library Act in India ?
- (A) Manipur Public Libraries Act
(B) Arunachal Pradesh Public Libraries Act
(C) Gujarat Public Libraries Act
(D) Rajasthan Public Libraries Act
16. IFLA is concerned with :
- (A) Bill of rights
(B) Copyright services
(C) Medium term programme
(D) Rules for dictionary catalogue
17. Who said that 'Right book to the right reader at the right time' ?
- (A) S.R. Ranganathan
(B) G. Bhattacharya
(C) J. K. K. Drury
(D) Melvil Dewey
15. खालील भारतीय ग्रंथालयीन कायदांपैकी कोणता कायदा कालक्रमानुसार सर्वात प्रथम पारित करण्यांत आला ?
- (A) मणिपूर पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट
(B) अरुणाचल प्रदेश पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट
(C) गुजरात पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट
(D) राजस्थान पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट
16. इफ्ला पुढीलपैकी कोणत्या घटकाशी संबंधित आहे ?
- (A) बिल ऑफ राईट्स
(B) कॉपीराईट सर्व्हिसेस
(C) मीडियम टर्म प्रोग्रॉम
(D) रूलस् फॉर डिक्शनरी कॅटलॉग
17. 'योग्य वाचकास योग्य वेळी योग्य ग्रंथ' असे कोणी प्रतिपादित केले ?
- (A) एस.आर. रंगनाथन
(B) जी. भट्टाचार्य
(C) जे.के.के. ड्र्युरी
(D) मेलविल ड्युई

18. The first major model for communication was introduced by Shannon and Weaver for .....

- (A) IBM
- (B) Bell Laboratories
- (C) English Electric Company
- (D) Hawthorne works

19. Chairman of the Curriculum Development Committee (CDC) library and information science appointed by UGC in 2001 was :

- (A) K.A. Isaac
- (B) C.R. Karrisiddappa
- (C) P.N. Kaula
- (D) P.B. Mangala

18. शॉनन आणि व्हिवर यांनी विकसित केलेली संप्रेषणाची प्रतिकृती खालीलपैकी कोणाकरिता उपयोगात आणली ?

- (A) आय.बी.एम.
- (B) बेल प्रयोगशाळा
- (C) इंग्लीश इलेक्ट्रिक कंपनी
- (D) हॉथोर्न वर्क्स

19. यु.जी.सी.ने. 2001 मध्ये नियुक्त केलेल्या ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्रातील करिक्युलम विकसित करणाऱ्या समितीचे अध्यक्ष कोण ?

- (A) के. ए. आयझॅक
- (B) सी. आर. करिसिद्धप्पा
- (C) पी.एन. कौला
- (D) पी.बी. मंगला

20. Melvil Dewey started the first library school in :

- (A) Columbia College
- (B) New York State Library in Albany
- (C) Adam's Center New York
- (D) Amherst college

21. Which of the following is *not* covered by IPR ?

- (A) Patents
- (B) Trademarks
- (C) Standards
- (D) Industrial design

22. The Universal Availability of Publication, (UAP) is a programme of :

- (A) IFLA
- (B) UNESCO
- (C) ALA
- (D) FID

20. मेलविल ड्यूई ह्यांनी प्रथम 'लायब्ररी स्कूल' ..... येथे सुरू केले.

- (A) कोलंबिया कॉलेज
- (B) न्यूयॉर्क स्टेट लायब्ररी इन अल्बानी
- (C) अडॅम्स सेंटर, न्यूयॉर्क
- (D) अॅमहर्स्ट कॉलेज

21. बौद्धिक संपत्ती अधिकार (आय.पी.आर.) मध्ये खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा समावेश होत नाही ?

- (A) पेटंटस्
- (B) ट्रेडमार्कस्
- (C) प्रमाणके
- (D) औद्योगिक आराखडे

22. "प्रकाशनांची जागतिक उपलब्धता" (यू.ए.पी.) हा खालीलपैकी कोणाचा कार्यक्रम आहे :

- (A) इफ्ला
- (B) युनेस्को
- (C) ए.एल.ए.
- (D) एफ. आय. डी.

23. Which of the following would you relate to consolidation service ?
- (A) Abstracting journal
(B) Indexing journal
(C) Trend reports
(D) Library bulletin
24. Biological Abstracts is currently produced by :
- (A) Thomson Reuters
(B) Elsevier
(C) Wiley Blackwell
(D) Springer
25. Which of the following is a union catalogue ?
- (A) Ulrich's International Periodicals Directory
(B) New serials titles
(C) Press in India
(D) NUCSSI
23. पुढीलपैकी कोणते एकत्रीकरण सेवेशी निगडित आहे ?
- (A) सार नियतकालिक
(B) निर्देशन नियतकालिक
(C) ट्रेंड रिपोर्टस्
(D) लायब्ररी बुलेटिन
24. सध्या 'बायोलॉजिकल अॅबस्ट्रॅक्ट्स' चे निर्माते कोण आहेत ?
- (A) थॉमसन रॉयटर्स
(B) एल्सेवियर
(C) वायली ब्लॅकवेल
(D) स्पिंगर
25. पुढीलपैकी कोणते हे संयुक्त तालिकेचे उदाहरण आहे ?
- (A) अलरिच इंटरनॅशनल पिरिऑडिकल्स डिरेक्टरी
(B) न्यू सिरिअल्स टायटल्स
(C) प्रेस इन इंडिया
(D) न्युक्सी

26. How are the computers linked in tree topology ?

- (A) All computers are linked directly
- (B) All computers are linked indirectly
- (C) All computers are linked together
- (D) All computers are linked hierarchically

27. Project Gutenberg is concerned with :

- (A) E-Journals
- (B) E-books
- (C) Bibliographic databases
- (D) Numeric databases

26. संगणकीय जाळ्याच्या वृक्ष रचनेमध्ये संगणकांची जोडणी कशाप्रकारे केलेली असते ?

- (A) सर्व संगणक प्रत्यक्षरित्या जोडलेले असतात
- (B) सर्व संगणक अप्रत्यक्षरित्या जोडलेले असतात
- (C) सर्व संगणक एकत्रितपणे जोडलेले असतात
- (D) सर्व संगणक उतरत्या क्रमाने जोडलेले असतात

27. 'प्रोजेक्ट गटेनबर्ग' चा संबंध पुढीलपैकी कशाशी आहे ?

- (A) ई-जर्नलस्
- (B) ई-बुकस्
- (C) बिब्लिओग्राफिक डेटाबेसेस
- (D) न्युमरिक डेटाबेसेस

28. 'Guide to Indian Periodical Literature' covers :

- (A) Sciences
- (B) Social sciences and Humanities
- (C) Technology
- (D) All subjects

29. World cat is the project started by :

- (A) INFLIBNET
- (B) ALA
- (C) OCLC
- (D) CILIP

30. Concept of 'tacit knowledge' was first explained by :

- (A) Michael Polanyi
- (B) T. Davenport
- (C) L. Prusak
- (D) I. Nonaka

28. 'गार्ड टू इंडियन पिरिऑडिकल लिटरेचर' पुढीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

- (A) विज्ञानशास्त्रे
- (B) सामाजिकशास्त्रे आणि भाषाशास्त्रे
- (C) तंत्रविज्ञान
- (D) सर्वविषय

29. 'वर्ल्ड कॅट' हा उपक्रम पुढीलपैकी कोणी सुरू केला ?

- (A) इन्फ्लिबनेट
- (B) ए.एल.ए.
- (C) ओ.सी.एल.सी.
- (D) सिलिप

30. 'टॅसीट नॉलेज' ही संकल्पना सर्वप्रथम कोणी स्पष्ट केली ?

- (A) मायकेल पोलन्यी
- (B) टी. डेव्हेंनपोर्ट
- (C) एल. प्रुसक
- (D) आय. नोनक

31. First librarian to use the phrase
“Reference Interview” was :

- (A) S.C. Bradford
- (B) D.J. Fosket
- (C) S.R. Ranganathan
- (D) Margaret Hutchins

32. Library cess is :

- (A) Tax levied by the Central Government
- (B) Tax levied by the State Government
- (C) Surcharge on an existing tax
- (D) Fee charged by the library

33. Which of the following is *not* a
depository library under delivery of
Books Act ?

- (A) National Library, Kolkata
- (B) Connemara Public Library,
Chennai
- (C) Asiatic Society’s Library,
Mumbai
- (D) State Central Library,
Maharashtra

31. ‘रेफरन्स इंटरव्यू’ हा शब्दबंध सर्वप्रथम कोणत्या
ग्रंथपालाने वापरला ?

- (A) एस.सी. ब्रॅडफर्ड
- (B) डी.जे. फॉस्केट
- (C) एस.आर. रंगनाथन
- (D) मागरिट हचिन्स

32. ग्रंथालय कर म्हणजे काय ?

- (A) केन्द्र सरकारने आकारलेला कर
- (B) राज्य सरकारने आकारलेला कर
- (C) प्रचलित करावरील अधिभार
- (D) ग्रंथालयाने आकारलेली वर्गणी

33. डिलेव्हरी ऑफ बुक्स कायद्यांतर्गत पुढील-
पैकी कोणते ग्रंथालय डिपॉझिटरी ग्रंथालय
नाही ?

- (A) नॅशनल ग्रंथालय, कोलकता
- (B) कॉनेमेरा पब्लीक लायब्ररी, चेन्नई
- (C) एशियाटिक सोसायटीचे ग्रंथालय, मुंबई
- (D) महाराष्ट्र राज्य मध्यवर्ती ग्रंथालय

34. Which technique evaluated work done by an employee ?

- (A) PPBS
- (B) PERT
- (C) Performance appraisal
- (D) Operations research

35. Which of the following is meant to stock a large collection of rarely used documents in less space of stacks ?

- (A) Block arrangement
- (B) Classified arrangement
- (C) Broken order
- (D) Ribbon Arrangement

34. कर्मचान्याने केलेल्या कामाचे मुल्यमापन कोणत्या तंत्राद्वारे केले जाते ?

- (A) पी.पी.बी.एस.
- (B) पी.ई.आर.टी.
- (C) कार्यक्षमतेचे मुल्यांकन
- (D) ऑपरेशनस् रिसर्च

35. क्वचित वापरला गेलेला जास्तीत ग्रंथ संग्रह शेल्फ वरील कमीतकमी जागेत कोणत्या पद्धतीने ठेवता येईल ?

- (A) ब्लॉक मांडणी
- (B) वर्गीकृत मांडणी
- (C) भग्न क्रम
- (D) रिबन मांडणी

36. Decimal fraction device helps in :
- (A) Interpolation in Array
(B) Extrapolation in Array
(C) Extrapolation in Chain
(D) Interpolation in Chain
37. Who is the author of 'Putting Knowledge to Work' ?
- (A) J. H. Shera
(B) S. R. Ranganathan
(C) G. Bhattacharya
(D) Pauline Atherton
38. Which of the following pair is wrong ?
- (A) A Eugene Garfield — Citation Indexing
(B) H. P. Luhn — KWIC indexing
(C) S. R. Ranganathan — Chain indexing
(D) Derek Austin — POPSI
36. डेसिमल फ्रॅक्शन डिव्हाइस पुढील कशासाठी सहाय्यभूत आहे ?
- (A) इंटरपोलेशन इन आरे
(B) एक्सट्रॉपोलेशन इन आरे
(C) एक्सट्रॉपोलेशन इन चैन
(D) इंटरपोलेशन इन चैन
37. 'पुटिंग नॉलेज टू वर्क' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?
- (A) जे.एच. शेरा
(B) एस. आर. रंगनाथन
(C) जी. भट्टाचार्य
(D) पॉलिन अँथरटन
38. पुढीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे ?
- (A) ए. युजिन गारफिल्ड — सायटेशन इंडेक्सिंग
(B) एच.पी. ल्युन — क्विक इंडेक्सिंग
(C) एस. आर. रंगनाथन — चैन इंडेक्सिंग
(D) डेरेक ऑस्टीन — पॉप्सी

39. Redundancy of information is :

- (A) Unnecessary and should be eliminated
- (B) Unnecessary but cannot be avoided
- (C) Necessary and sometime useful
- (D) Necessary and always desirable

40. Identify the MARC tag that is used for variable fields containing data related to physical description of the document :

- (A) 7XX
- (B) 4XX
- (C) 3XX
- (D) 1XX

39. माहितीची अनावश्यकता म्हणजे काय ?

- (A) अनावश्यक माहिती ती वगळण्यात यावी
- (B) अनावश्यक पण टाळता न येणारी माहिती
- (C) आवश्यक आणि कधीतरी उपयुक्त ठरू शकणारी माहिती
- (D) आवश्यक आणि नेहमीच अपेक्षित असलेली माहिती

40. ग्रंथाच्या भौतिक वर्णना त व्हेरिएबल फिल्डसाठी कोणत्या मार्क टॅगचा उपयोग केला जाईल ?

- (A) 7XX
- (B) 4XX
- (C) 3XX
- (D) 1XX

41. In ISBN 978-0-670-08595-8, '670 stands for ..... group.

- (A) Registration group
- (B) Registrant
- (C) Publication element
- (D) Check digit

42. The table in DDC which provides for 'Racial Ethnic and National Groups' is :

- (A) Table 1
- (B) Table 3
- (C) Table 5
- (D) Table 4

41. आय.एस.बी.एन. 978-0-670-08595-8 मध्ये 670 कोणत्या ग्रुपचे प्रतिनिधित्व करते ?

- (A) रेजिस्ट्रेशन ग्रुप
- (B) रेजिस्ट्रंट
- (C) पब्लिकेशन एलिमेंट
- (D) चेक डिजीट

42. डी.डी.सी. मध्ये 'रॅशियल एथनिक अँड नॅशनल ग्रुप' कोणत्या तक्त्यात दर्शविला आहे ?

- (A) तक्ता 1
- (B) तक्ता 3
- (C) तक्ता 5
- (D) तक्ता 4

43. 'World Book and Copyright Day' is celebrated on ?

- (A) 20th March
- (B) 21st April
- (C) 23rd March
- (D) 23rd April

44. Medium through which encoded message is transmitted to the user is known as :

- (A) Decoder
- (B) Feedback
- (C) Channel
- (D) Receiver

43. 'विश्व ग्रंथ आणि मालकी हक्क दिन' कोणत्या दिवशी साजरा करण्यात येतो ?

- (A) 20 मार्च
- (B) 21 एप्रिल
- (C) 23 मार्च
- (D) 23 एप्रिल

44. संकेतन संदेश ज्या माध्यमाद्वारे उपभोक्त्यापर्यंत पोहचविला जातो ते म्हणजे :

- (A) संकेतभेदक
- (B) अभिप्राय
- (C) मार्गिका
- (D) श्रावक

45. FRBR is :

- (A) Basically a data model
- (B) Primarily a catalogue code
- (C) Essentially a conceptual model
- (D) A bibliographic format

46. According to Ranganathan if a main class is expounded with the help of one or more disciplines such a main class is deemed to be formed by :

- (A) Fission
- (B) Fusion
- (C) Agglomeration
- (D) Superimposition

45. एफ. आर. बी. आर. म्हणजे काय ?

- (A) मुलतः ते डाटा मॉडेल आहे
- (B) प्रथमतः ती तालिका संहिता आहे
- (C) आवश्यकतः ती संकल्पनात्मक प्रतिकृती आहे
- (D) ग्रंथसूचीचा आराखडा

46. रंगनाथन् यांच्यामते जर एखादा मुख्यवर्ग, दुसऱ्या एक किंवा अधिक ज्ञानशाखांच्या सहाय्याने स्पष्ट होत असेल तर असा मुख्य वर्ग कशा प्रकारे तयार होतो ?

- (A) फिशन
- (B) फ्युजन
- (C) अॅग्लोमरेशन
- (D) सुपरइम्पोजिशन

47. Arrange the stock maintenance work in a library in correct sequence and write the correct answer from the codes given below :

- (i) Stock shelving
- (ii) Rectification
- (iii) Verification
- (iv) Reshelving

Codes :

- (A) (i), (iv), (ii), (iii)
- (B) (iv), (i), (iii), (ii)
- (C) (ii), (iii), (iv), (i)
- (D) (iii), (iv), (i), (ii)

48. Which budgeting method is not concerned with what happened previously but is more concerned with the requirements of the future ?

- (A) Line item budget
- (B) Programme budget
- (C) Zero based budget
- (D) Formula budget

47. ग्रंथालयातील ग्रंथ परिरक्षणात अंतर्भूत असणाऱ्या विविधकामाची योग्य क्रमवारीने मांडणी करा आणि ह्या खाली दिलेल्या संकेतांका मधील योग्य उत्तर द्या :

- (i) स्टॉक शेल्व्हिंग
- (ii) रेक्टिफिकेशन
- (iii) व्हेरिफिकेशन
- (iv) रिशेलव्हिंग

संकेतांक :

- (A) (i), (iv), (ii), (iii)
- (B) (iv), (i), (iii), (ii)
- (C) (ii), (iii), (iv), (i)
- (D) (iii), (iv), (i), (ii)

48. कोणत्या अंदाजपत्रकात मागे काय घडले यापेक्षा भविष्यातील गरजांवर लक्ष केन्द्रित केले जाते ?

- (A) लाइन आयटम् बजेट
- (B) प्रोग्रॅम बजेट
- (C) झिरो बेसड् बजेट
- (D) फॉर्म्युला बजेट

49. What are the components of 'Marketing Mix' ?

- (A) Product, Price, Place, Promotion
- (B) Penalty, Price, Place, Promotion
- (C) Position, Penalty, Place, Promotion
- (D) Position, Product, Price, Promotion

50. Which theory of motivation assumes that employees are inherently lazy ?

- (A) Herzberg's theory of Motivation
- (B) McGregor's theory X
- (C) McGregor's theory Y
- (D) Maslow's theory of Motivation

49. मार्केटिंग मिक्स चे घटक कोणते ?

- (A) प्रॉडक्ट, प्राईस, प्लेस, प्रमोशन
- (B) पेनाल्टी, प्राईस, प्लेस, प्रमोशन
- (C) पोझीशन, पेनाल्टी, प्लेस, प्रमोशन
- (D) पोझीशन, प्रॉडक्ट, प्राईस, प्रमोशन

50. पुढीलपैकी प्रेरणासंबंधीचा कोणता सिद्धांत कर्मचारी मुळात कामचुकार असतात असे गृहीत धरतो ?

- (A) हर्जबर्गची थेअरी ऑफ मोटीव्हेशन
- (B) मॅकग्रेगरची एक्स थेअरी
- (C) मॅकग्रेगरची वाय थेअरी
- (D) मॅस्लोची थेअरी ऑफ मोटीव्हेशन

MAY - 18216/II—B

ROUGH WORK

MAY - 18216/II—B

ROUGH WORK